

РЕЦЕНЗИЯ

От проф.Димитър Петров Михайлов, доктор

На дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”

**Област на висшето образование – 1. „Педагогически науки”,
Професионално направление – 1.2. „Педагогика”**

Научна специалност - „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка”

Тема: „Извънурочната дейност в системата за физическо възпитание и спорт (идейна концепция, съдържание и форми за реализация)

Автор: Стефан Дианов Кинов

Научен ръководител – проф.Кирил Костов, ДН

Процесите, които текат в обществото като цяло, неизменно засягат и образователната система и в частност физическото възпитание и спорта. На сегашният етап учебния предмет „Физическо възпитание и спорт” не се справя със задачата за повече и по-качествена двигателна активност на учениците. Търсенето на различни форми, средства и начини на организиране на дейности с целенасочена двигателна активност е приоритетна задача на специалистите и научните работници в областта на физическото възпитание и спорта.

В този смисъл дисертационният труд на Стефан Кинов е особено актуален, тъй като е посветен на недостатъчно проучените възможности на извънурочната дейност по физическо възпитание и спорт в образователната система.

Представеният дисертационен труд представлява едно целенасочено изследване на извънурочните спортно-педагогически дейности в образователната ни система, като научните търсения на докторанта са насочени към създаване на модели за реализиране на тези дейности.

В дисертационният труд личи едно добро познаване на изследвания проблем от страна на докторанта.

Докторската дисертация на Стефан Кинов е разработена в обем от 176 стандартни страници, който обем включва и въведение, библиографска справка и справка за основните научни приноси на труда.

Библиографската справка съдържа публикации, нормативни документи и електронни сайтове от 131 източника. От тях 61 са на кирилица и 70 на латиница.

Дисертационният труд е онагледен с 62 графики,, 12 схеми и 3 таблици. Самото онагледяване е на много добро ниво. То е в съзвучие с текста като подпомага за по-доброто му възприемане.

Дисертационният труд започва с „Въведение”, в което докторанта насочва вниманието към същността на научния труд, а именно за ролята и мястото на целенасочената двигателна активност, на базата на извънурочната организирана двигателна (спортна) активност.

Първата глава на дисертационният труд е озаглавен „Постановка на проблема” и докторанта е разработил два подраздела. В първия подраздел „Социална значимост и научна актуалност на изследването” Стефан Кинов анализира своите изследователски и научни интереси по проблема. Подразделът е разработен, компетентно. Своите заключения докторанта е подкрепил с множество научна фактология.

Вторият подраздел на „Първа глава” е озаглавен „Методически параметри на изследването”. Той е разработен в пет подраздела, в обем от 14 страници. В първият подраздел се обосновават научно-теоретичните и практико-приложните аспекти на изследването. В подраздел 1.2.2. ясно и точно е формулирана „Целта на изследването”, а от нея логично произтичат и поставените за решаване пет задачи. Самият подраздел завършва с добре формулирана „Хипотеза на изследването”. Добре са формулирани обектът и предметът на изследване (1.2.3.). Описаните осем етапа на изследването показват задълбочената и целенасочена работа по реализиране на целта на изследването (1.2.4.). В този подраздел поставям висока оценка на описаните 10 метода на изследване, които са използвани. Всичките използвани педагогически и социологически методи са с доказана ефективност. В края на Първа глава с цел да подпомогне четящите е разработен „Значението на основните работни понятия” в изследването.

В „Глава втора” докторанта прави една историческа ретроспекция на „Извънурочната дейност в системите за физическо възпитание и спорт”. Разделът е разработен в обем от 40 страници в три подраздела.

Обобщения извод, който можем да направим за целия раздел е:

-Изнесените данни за мястото на физическото възпитание и спорта в образователната система на базата на фактологически данни недвусмислено показва необходимостта от системна двигателна активност и завишената роля на физическото възпитание и спорта.

-Изведените факти и констатации, че урочните занимания са твърде недостатъчни, за да се удовлетворят естествено биологичните потребности на децата от здравословна двигателна активност.

-Обосновава се необходимостта от систематизираното прилагане на извънурочни спортни занимания.

-Анализираните извънкласни дейности във физическото възпитание и спорт в страни като САЩ, Канада и Русия показват, че при тях се залага на изключителното многообразие в прилагането на извънурочните форми на занимания, както и на системността при тяхното прилагане.

Цялата „Глава втора” определяни като принос към теорията.

Глава трета на дисертационният труд е озаглавена „Идейна концепция и модели за реализация на извънурочната дейност по физическото възпитание и спорта”. Разделът е разработен в обем от 88 страници и в 4 подраздела.

В първият подраздел (III.1.) „Обща постановка” докторанта анализира „организационно-структурната цялост” на извънкласната спортна дейност. Направена е и класификация на извънурочните

спортни дейности. В целия подраздел ясно личи и личното виждане на докторанта по разглеждания проблем.

Във вторият подраздел е направено анкетно проучване на проблема за извънурочните дейности по физическо възпитание и спорт. Проучено е становището на 100 ученици, 72 родители и 28 учители по три различни анкетни карти. Получените резултати недвусмислено показват, че:

-учениците обичат часовете по физическо възпитание и спорт (99%);

-имат нужда от всекидневни такива (75%);

-наученото в часовете по ФВ и С го прилагат извън училище (89%);

-родителите разбират важността на часовете по ФВ и С (99%);

-родителите одобряват увеличаване броя на часовете по ФВ и С (88%);

-от учителите специалисти по ФВ и С само 70% смятат, че има нужната подготовка за провеждане на допълнителни извънкласни форми на работа, а 30% смята, че не могат да се справят;

-от учителите „не специалисти“ едва 55% изразяват готовност за провеждане на извън класни спортни занимания;

-от направеното анкетно проучване на учители по ФВ и С и експерти към РИО личи насочеността за въвеждане на длъжността „Училищен спортен координатор“, в образователната система, които ще подпомогне дейностите в областта на извън класните дейности.

В третият подраздел докторанта ни запознава със сега действащата нормативна рамка върху, която стъпва училищната извънучилищната и извънкласна дейност. В този подраздел е направен опит да се опишат уменията, интересите и дейностите на длъжността „Училищен спортен координатор”.

Висока стойност отдавам на разработения от Стефан Кинов подраздел III.4. „Модел на работа за практическа реализация на дейността”. Стойността на подраздела се повишава от факта, че докторанта взема активно участие в разработените дейности по „Извън урочни занимания в условията на училището” (III.4.1.) и „Извънурочни спортни занимания в условията на общината” (III.4.2.). И двата подраздела имат изцяло практическа приложимост. Разработените „Организационно-структурни модели” за провеждане на „Училищен спортен празник” и „Общинска ученическа спортна Олимпиада” са успешен модел за извънкласна работа.

В подраздел III.4.3. „Извънурочни спортни занимания на национално равнище” висока стойност давам на авторския модел за провеждане на извънурочна спортна дейност през лятната ваканция. Разработеният от Стефан Кинов алгоритъм на дейностите е едно добро практическо помагало. В края на раздела докторанта предлага свои концептуален, организационно структурен модел на извънкласните дейности по физическо възпитание и спорт.

Дисертационният труд завършва с раздел „Заклучение и обобщаващи изводи”.

Избраният от докторанта подход в края на всеки разработен раздел да извежда ясни и точни изводи го е накарало в този раздел

да обобщи своите изследвания в 7 извода, като в някои от тях прозират и препоръки за практиката (6 и 7).

В края на моя анализ искам да обобщя: Дисертационният труд на Стефан Кинов притежава научно-теоретическа новост и практическа приложимост. Научните приноси изведени в края на дисертационния труд напълно съвпадат и с моите виждания.

Документацията необходима за провеждане на защитата е коректно попълнена. Докторантът е представил 8 публикации.

Заключение: Имайки предвид гореизложеното считам, че дисертационния труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален научен принос. С разработения дисертационен труд докторантът показва, че притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

С убеденост предлагам на членовете на Научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” на Стефан Дианов Кинов, в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика и научна специалност: Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка.

ИЗГОТВИЛ:

/проф.Д. Михайлов/